

*Samen zorgen voor een groene,
klimaatbestendige en gezonde
leefomgeving*

worden georganiseerd al dan niet in combinatie met werkzaamheden in de openbare ruimte. Een groene omgeving heeft veel voordelen. Het heeft een positief effect op de gezondheid, sociale gelijkheid en draagt bij aan de leefbaarheid van een wijk. Met een relatief klein budget voor het opknappen of aanleggen van voortuinen wordt veel impact gemaakt in buurten waar dat hard nodig is.

STEENBREEK CONCLUDEERT

In kwetsbare wijken met veel sociale woningbouw is het extra moeilijk om bewoners bij vergroening te betrekken. Door daadwerkelijk te helpen met het verwijderen van stenen, de aanleg van een basistuin, het aanbieden van gratis planten, haag en bomen en een stukje advies aan bewoners, zie je direct resultaat in de gehele straat. De hele buurt is groener en gezelliger geworden en bewoners waarderen dit zeer. Daarnaast dragen deze opgeknapte tuinen bij aan het verbeteren van de biodiversiteit en het klimaatbestendig maken van de leefomgeving.

Een zeer geslaagde Steenbreek actie op alle fronten. Het vergroenen voortuinen Lemmerweg West Sneek is een echte inspiratie in de categorie Professionals van de Steenbreektrofee 2023.

Namens de jury

Margot Ribberink
voorzitter

Juryrapport

STEENBREEKTROFEE 2023

Professionals

Vergroenen voortuinen Lemmerweg West Sneek

Stichting Steenbreek organiseert de prijsvraag voor de Steenbreetrofee om innovatieve voorbeelden te laten zien waarbij groen en water op een praktische manier worden benut en die illustreren waar Steenbreek voor staat. Dit zijn initiatieven die betrekking hebben op onder meer de bevordering van de biodiversiteit, gezondheid, sociale cohesie en een positieve bijdrage leveren aan klimaatadaptatie. Deze projecten dienen als inspiratie en voorbeeld voor anderen.

Zowel initiatieven die spelen op het niveau van de straat of de wijk, als op niveau van dorp en stad kunnen meedingen naar de Steenbreetrofee. Dit kan van een gemeente zelf zijn maar ook van een buurtvereniging, wijkorganisatie, corporatie, ondernemer of inwoner. In 2023 werden 22 mooie en zeer diverse projecten voor deelname ingezonden. De jury heeft uit de inzendingen in juni 2023 zes projecten genomineerd waaronder het project Vergroenen voortuinen Lemmerweg West Sneek. Maandag 24 juli 2023 ging de jury tijdens een digitaal overleg nog wat dieper in gesprek met de initiatiefnemer(s) om te komen tot een eindoordeel.

De jury van de Steenbreetrofee bestaat uit professionals die elk hun eigen specialisme en kennis hebben.

- **Margot Ribberink**
Voorzitter jury
- **Robert Graat**
Staatsbosbeheer
- **Ans Hobbelink**
AVVN samen natuurlijk tuinieren
- **Henk Kuijpers**
Stadswerk
- **Thijs van Mierlo**
LSA Bewoners

Het project

Aanleiding voor het vergroeningsproject was de noodzakelijke rioolrenovatie in de wijk Lemmerweg West in Sneek. Deze jaren 70 wijk bestaat grotendeels uit sociale huurwoningen met veel versteende voortuinen. De wijk behoort tot één van de aandachtswijken vanuit het sociaal domein van de gemeente. Daarnaast kwam in de Klimaatatlas Friesland naar voren dat deze wijk tot één van de meest versteende wijken van Súdwest-Fryslân behoort.

De rioolrenovatie was een kans om juist nu te zorgen voor betere parkeervoorzieningen en het toevoegen van meer groen en bomen in de wijk. In sommige straten stond namelijk geen enkele boom! Ook werd Woningcorporatie Accolade benaderd om te onderzoeken of er belangstelling was om gelijktijdig met de straatrenovatie de voortuinen groener te maken.

Bewoners van ruim vijftig huurwoningen (1/3 van deze straten) reageerden enthousiast op de oproep. De kosten voor het aanleggen van de tuinen zijn door de gemeente gefinancierd. Donker Groen uit Sneek legde de groene voortuinen aan. Praktijkschool De Diken werd benaderd om samen met het lokale groenbedrijf de tuinen aan te leggen. Op deze manier leerden de leerlingen de beginselen van tuinaanleg.

Bij iedere tuin werd een kleine boom geplant en de tuin moest minimaal 50% groen worden. Daarnaast kreeg elke tuin een beukenhaag tussen de woningen en aan de straatzijde. Bewoners mochten zelf kiezen uit verschillende soorten planten en bomen. De bestaande verharding werd ter plaatse hergebruikt voor de aanleg van een klein terras en pad naar de voordeur. De wijk straalt meer eenheid uit, het groen geeft een verzorgd en gezellig beeld én de wijk is beter bestand tegen het veranderende klimaat.

STEENBREEK WAARDEERT

De jury heeft grote waardering voor de sociale kant van dit project. In kwetsbare wijken met veel sociale woningbouw is het extra moeilijk om bewoners bij vergroening te betrekken. Er wonen vaker alleenstaanden en eenoudergezinnen, bewoners hebben lagere inkomens, soms ook schulden en zijn soms minder gezond. Bewoners hebben vaak al genoeg aan hun hoofd. Tegelijk heeft meer groen juist een positief effect op de gezondheid van bewoners

en leefbaarheid van de wijk. Gemeente en woningcorporaties hebben hierin samen een belangrijke rol opgepakt.

Zo gaven een aantal bewoners aan dat ze al jaren een eigen tuin wilden maar geen geld hadden om een tuin in te richten of planten te kopen. Ook voor de leerlingen van de praktijkschool was deze klus een onvergetelijke ervaring. Eén van de leerlingen nam de avond na de aanleg zelfs zijn ouders mee om samen trots de resultaten te bekijken. Bewoners zijn bij de aanleg van de tuinen compleet ontzorgd. De bewoners zijn wel zelf verantwoordelijk voor het onderhoud van hun nieuwe tuinen. Mocht dit eventueel niet lukken dan wordt jaarlijks een burendag georganiseerd. Om elkaar te helpen bij het knippen van de hagen, gereedschap te lenen of ander onderhoud van de tuin. Zo blijft het groen ook bijdragen aan plezierig wonen in de wijk.

Gemeente Súdwest-Fryslân heeft een actieve rol gepakt in dit project. De integrale samenwerking voor de herinrichting van de straat in combinatie met het vergroenen van de voortuinen was succesvol. Wat het project ook zo sterk maakt is dat het heel gemakkelijk vanuit de gemeente is te realiseren. Aanvankelijk was in voorbereiding nog wel wat tijd nodig om de woningcorporatie te overtuigen van de meerwaarde van de groene voortuinen. Vooral vanuit angst ingegeven of bewoners wel goed kunnen zorgen voor het onderhoud van hun nieuwe tuinen. Het grootste compliment komt uiteindelijk van bewoners zelf: 'Wat zijn wij blij met deze tuin, dat hadden we zelf nooit gedaan'. Bewoners die blij zijn met hun buitenruimte doen zeker hun best om te zorgen dat alles er netjes bij blijft liggen.

Dit project levert een positieve bijdrage aan de gezondheid, biodiversiteit, klimaatadaptatie en bevordert de leefbaarheid van de wijk.

STEENBREEK ADVISEERT

De jury adviseert om de energie van de samenwerking met woningcorporatie Accolade vast te houden. Bewoners van buurten met een lagere sociaaleconomische status hebben over het algemeen minder toegang tot een groene buitenruimte dan bewoners uit buurten met een hogere sociaaleconomische status. Wellicht kan daarom samen versneld op nog veel meer plekken een dergelijke actie